

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
észét illetők ötlemeinek, előfizetési és hirdetésidi-
jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Ne ültessünk szőlőt.

A »Kecskeméti Polgár« című hetilap »Szomorú kilátások« cím alatt közli rudnai Molnár István miniszteri tanácsos, gyümölcsészeti és fatenyésztészeti biztos érdekes jelentését a termény árak várható eredményéről, vagy súlyyedéséről. Bennünket Csongrádiakat, különösen a szőlő termés, illetve a szőlő és a bor árának emelkedése, vagy hanyatlása érdekel, mert hiszen egy pár évtized óta nem annyira a gabona árának emelkedése, vagy csökkenése szabja meg a termelés gyarapodását, mint a bor, a szőlő és gyümölcs értékesítés lehetősége.

Hát ami a bor termelést illeti, nagyon szomorú kilátásokkal kecsegtet bennünket a szakértői jelentés, úgy annyira, hogy gondolkozóba kell esnünk, hogy nem lenn-e jobb, ha a bortermelést, a szőlőültetést egyáltalában beszüntetnénk annyira, hogy a meglévő szőlőföldünkön kívül egy holdnyi területet sem ültetnénk be többé, sőt mi több sok olyan szőlőföldet, amely bár hitvány, gyenge boro-
kat produkál, visszafordítanak a gabona termelésre. A nevezett mi-

niszteri tanácsos éppen azért utazta be Nyugat- és Dél-Európát, hogy tanulmányozza azt a körülményt, hogy mi az oka annak, hogy a bor értéke folytonosan súlyyed, dacára annak, hogy az idén 1909-ben 1 millió hektóliterrel kevesebb bor termelt nállunk, mint az előző években; sőt mi több, nem csak a bor termése kevesebb: hanem szőlő termelésünk is annyira silány volt úgy mennyiségre, mint minőségre, hogy az előbbi éveket még csak meg sem közelítette.

A magyarországi termelők eddig azt hitték, hogy a bor- és szőlőkereskedők szövetkezése törte le a bor és szőlő árát, pedig mint Molnár István jelentéséből kiténik, a bor és a szőlő árának hanyatlása a közép-európai tultermelésben keresendő.

Franciaország és Olaszország olyan roppant mennyiségű bort produkál, hogy egész Közép-Európát képes ellátni jó minőségű asztali borral hektóliterenként 4—6 koronáért. Miből következik, hogy Magyarország közönséges homoki borát az ország határain kívül értékesíteni nem lehet; mert a közép-európai piacot Franciaország, Olasz-

ország ugyyszólván elárasztja borral.

Hogy milyen óriási mennyiségű bort produkál Francia és Olaszország, mutatja az a körülmény, hogy azt a roppant mennyiségű bort, ami ott terem, még 4 koronáért sem képesek elárusítani és be állt az a körülmény, hogy a Francia és Olasz szőlőbirtokosok jó nagy része a tönk szélére jutott; nem képes még annyit sem árulni a borából, amely fedezné azt a munkát és költséget, amennyiben szőlőjének kezelése kerül.

Ilyen óriási tultermeléssel szemben, most már a Francia és az Olasz kormány úgy próbál segíteni a birtokosokon, hogy jutalomba részesíti azokat a szőlőbirtokosokat, akik a szőlőjüket kiirtják és visszafordítják gabonatermő földekké.

Hát tisztelt csongrádi birtokos polgártársaink, itt az ideje, hogy mi is felhagyjunk ezzel a tulhajtott borszőlő termeléssel! Hiszen éppen itt nállunk Csongrádon, nemcsak a szőlőtermelésre alkalmas homokos területeket ültették be bortermő szőlővel; hanem beültették a tanyák között, a nagvrétet, sőt még az ártereket is. Ez az oka annak, hogy ős óta, nem hogy emelkedett

TÁRCA

Keress az asszonyt.

— Furdót történet. —

Künn hullott a csendes tavaszi eső. A teremben illatos lég áradt szét. Huzta a cigány, szivhez szólott a nóta.

Ott egy ártatlan arcú lányka repül táncosa karján, az öröm kifejezésével kék szemében. Most van először nyilvános mulatságon, — ez életének legboldogabb pillanata.

Az a hölgy, aki emitt a duzzadó pamlagon látható, izgatottsággal levezgeti magát s főfájásról, migrainról panaszkodik, bizonyára rég elfeledte az első bál boldog benyomásait, mert hej sokszor nyitott má azóta a rózsá, amikor telve reménnyel először nyitott e terembe, ahol mosoly az áru, házasság az ár!

Házasság!

Hát vajjon boldog ez a fiatal asszonyka a ki előtt összetört testű, kopasz férj tipeg nagy megerőltetéssel, irtózva e zajtól sürgés-forrástól, rá oly nyomasztólag hat. Es hogy örül, amint egy ruganyos léptű, fiatal hadnagy nejéhez közeledik s saját talentumai szerint nyomban megjegyzi az öreg urnak, hogy kardbojtjára! »rechts schaut« vezényelne, ha imádni való felesége az »arc-vonal« előtt elmenne.

Az asszony mosolyog, az egyenruha feszül, a férj kézzorítással fogadja a »vorscrifto« bókot s mig azok egy vég-

nélküli keringőre összefogódzva, egymás szeméből nézik üdvöket, ő a kártyaszoba felé tipegve, vidáman dörzsöli össze kezét. Olyan jól érzi most magát, hiszen szabad! — De talán — emezek is!

— Jaj, ez a hőség... a fejem... vizet, — mondja elhalóan egy közelemben ülő, kissé elhízott asszonyság, s feje a szék támlájára hanyatlik.

Letű nagy riadalom, futkározás, mig életre tudták hozni.

Csakugyan nagy hőség volt. Mene-kültem a szabadba. Künn elállt már az eső. A fenyőfák kellemes illata betöltötte a felfrissült levegőt. — A bokrok közt vidáman dalolt a csalogány. — Körül néztem.

Senki se járt az utakon, de az eső által elsímitott homokban két lábnyomot vettem észre.

Parányi alig észrevehető nyomokat hagyott hátra az egyik mélyebben hatolt a talajba mint a másik. Nem volt nehéz kitalálnom, hogy itt nő és férfi járt.

Szorosan egymás mellett haladtak. Már elhullott kamelia levelek is tarkítják a nyomokat. — Na itt nem férj és feleség járt, mert miért is tépné olyan izgatottan azt »oldalborda« virágait? Hiszen a véleménykülömbőség esetén könnyen az éneklő madarak és vigyázó fák között hagytna férjem uramat!

Mentem tovább, mindenütt a nyomok után. De egyszer üres lesz az út.

Az összehajló fák közül ijedten re-

pült ki a kis madár s a lány szelőd hozott fülemhez titokzatos, érthetetlen hangokat. Szeretsz?... meghalok... férjem... démon... hazudsz!... Közbe elfojtott zokogás.

Sietve fordultam vissza. Utam felén majd beleütköztem a fentebb említett öreg urba, ki izgatottan tekintgetett körül, de bizonyosan nem látott semmit. Ajkai öntudatlanul motyogtak valamit melyből csak azt hallottam, hol van, — hol van? — Vagy úgy?!

**

Ujra huzta a cigány. Táncoltak a párok.

Köztük a kipirult asszonykát láttam repülni ifju lovagjával, önfeledten boldogan. Szemei tűzben égtek, ajka mosolygott: sötét hajában összetört vörös rózsá volt, de — kebeléről eltűnt a kamelia.

Férje a belső szobában remegő kezekkel tartotta a kártyát és — nyert, egyre nyert! — Aztán mindenki csodálkozására maga mellé rendelte a cigányt s huzatta, hogy hulltak a könnyei.

Folyjon a bor, mint a patak,
Huzzad a hurt, mig elszakad,
— Mindig ez a nóta járja:
Igyék, kinek hűtlen párja.

Huzzad a hurt, mig elszakad,
Mig ez a szív meg nem hasad!
— Mindig ez a nóta járja:
Igyék, kinek hűtlen párja!

Sz. Laci.

volna a bor ára: hanem napról-napra sulygyedt. Amennyiben sem Németország, sem más közép-európai állam, mint p. u. a svájci köztársaság tőlünk nem szerzi be a bor szükségletét. Mert hiszen akár Olasz, akár Franciaországból olcsóbban juthat hozzá. Így azután ami alföldi homoki bor terméstünk, magunknak Magyaroknak, vagy Magyaroszáglakosainak kell elfogyasztani, itt az ideje, hogy másképen gondolkozunk.

Elsősorban vissza kell mennünk termelés tekintetében az őstermeléshez. Termeljünk gabonát, tisztabuzát, rozst, árpát zabot, kukoricát stb.

Másodsorban: tenyészünk jószágot, szarvasmarhát, juhot, lovat, disznót, aprójószágot stb.

Harmadsorban: Fekteszünk nagyobb súlyt a gyümölcs termelésre, mert hiszen ennek van értéke és kivitele.

Végre negyedszer: tartsunk népgyűléseket, követeljük a kormánytól, hogy törölje el a fogyasztási adót, hogy a fogyasztó közönség akkor: midőn a termelő 10—12 fillérért értékesíti a borát, ne legyen kénytelen 80—100 fillért fizetni a korcsmákban a borért,

Követeljük az élelmi cikkek fogyasztásának az eltörlését, hogy a labas és szárnyas jószágjainkat jobban értékesíthessük és így a fogyasztó közönség, a munkás, az iparos, a kis hivatalnok olcsóbban juthasson élelmi cikkhez.

Követeljük azoktól, akik az ország színe előtt képviselni fognak bennünket, a megválasztandó országgyűlési képviselő jelöltektől, hogy ne az elvont politikával foglalkozzanak; hanem lépjenek sorompóba gazdasági fejlődésünkért, könnyebb megélhetésünkért.

Nem kell nekünk magas politika, közjogi bonyodalom, közös vagy önálló bank; hanem az, hogy terményeinket értékesíthessük és ammellett minden honpolgára vállalás és nemzetiségi különbség nélkül boldog és megelégedett legyen!

Eder János.

— **Izgalmas gondnoksági ülés.** A múlt vasárnap délután izgalmas ülést tartott a helybeli áll. iskolák gondnoksága. Haragtól kipirult arccal jöttek le a gondnoksági tag urak, szinte azt gondolta az ember, hogy valami rettenetes csapás érte az áll. iskolákat, vagy valami olyan történt, aminő mióta iskolák és gondnokságok léteznek, nem történt.

»Mégis szemtelenség! Mégis borzasztó ez a vakmerőség stb.« kifejezéseket lehetett hallani a gondnoksági tag uraktól, kik csak úgy gurultak lefelé a lépcsőn mérgükbe.

Nagy nehezen végre kivethették, hogy csakugyan borzasztó dolog történt és nem hiába pirultak ki az arcok és nem hiába tört ki a méltó felháborodás.

Igen! Mert a magy. kir. kormány annyira elvetett a sulykot, hogy Kraxrerné Aranyosi Ilona tanítóné helyett — már kimondani is borzasztó — egy valóságos törülmetszett protestáns, még pedig luteránus keresztény vallásu tanítónőt nevezett ki a központi állami elemi iskolához Fabry Anna személyében.

Hát hiszen, mi is osztanók a t. gondnokság felháborodását, ha ez az állami iskola nem állami, hanem felekezeti lenne. De tovább megyünk, még csak nem is csodálkozánk hirtelen fellobbanásukon, ha a t. gondnoksági tagok akkor háborodtak volna ennvire fel, midőn Zubek Józsefet, ki évek óta sikeresen tanít a szőlők közötti iskolánál, aki 250 tanuló gyermekkel bajlódott, akinek a neje halálos betegen fekszik, télvíz idején helyezték el a dorozsmai tanyák közé. Pedig hát az a Zubek József nagyon is megérdemelte volna, hogy a városba helyezték.

Csodálatos, hogy a Zubek József esete felett egyszerűen napirendre tért a gondnokság, a helyett, hogy legalább is felháborodott volna.

No, de hiába, Zubek József édes atyja sohasem szavazott oda, a hova kellett volna.

UJDONSÁGOK.

— **Jäger kapitány öngyilkossága.** Az emberirtő pálinka ismét megkövetelte a maga áldozatát. Egy minden tekintetben műveit, világlátott, képzett intelligens ember dobta el magát az életet f. hó 10-én este 8 órakor. Weidenecki Jäger József a Magyar Folyam Tengerhajózási Részvénytársaság hajós kapitánya a f. hó 10-én este 8 óra után majdnem neje, ipa és jó barátja előtt lőtte föbe magát, csak egy darab tiszta papírra hirtelen annyit írt: Meguntam az életet. Jäger József előbb mielőtt a hajós pályára lépett, festészeti akadémiát végzett, azután végezte a fiumei tengerészeti akadémiát. Sokat utazott a világ tengereken. Braziliában megkapta azt a szörnyű betegséget, mit sárgaláznak neveznek, melyből 1000 ember közül alig gyógyul ki egy-kettő. Ő beszélt, hogy azután adta magát a rum ivásnak. A szeszt azután annyira megszokta, hogy néha délelőttöként $\frac{1}{2}$ sőt 1 liter pálinkát is megivott. Így történt a f. hó 10-én reggel is, midőn délig annyi páliokát ivott, hogy a delet keresztül aludta. Délután ébredt fel és nejének szemrehányást tett, hogy miért nem keltette fel ebédre. Ebből azután szóváltás keletkezett a házaspár közt. Este felé magához kért Steiner Illés hajó ügynököt, kivel együtt borozgattak. De közben még nejevel folyton zsörtölődött. Későbbben meg követte, hogy adják kezébe a forgópisztolyt, mert agyon akarja magát löni. Az ipa, aki szintén jelen volt, azt mondotta Steinernek, hogy legyen nyugott így szokott a kapitány tenni, mindig követeli a forgópisztolyt, de azért eszeágában sincs agyonlönni magát Jäger kapitány a nejehez fordult és folyton követelte a forgópisztolyt. Végre az asszony, megunta a folytonos zsörtölődést és azt mondotta: »no hát nesze a pisztoly ott van.« Erre Jäger be ment a másik szobába ott egy tiszta papírra annyit írt: »Meguntam az életet.« halántékon lőtte magát úgy, hogy azonnal szörnyet halt. Mint tudjuk az utóbbi időben váltott is csinált az ipának, ki helyett fizetnie is kellett, minek következtében házat is el kellett adnia; bizonyos, hogy er a körülmény is közbe-

játszott, hogy öngyilkos legyen. — A bánatos özvegy a következő gyászjelentést adta ki: »Özvegy Jäger Józsefné úgy a maga, valamint alulirt rokonok nevében mély fájdalommal tudatja a legjobb férj, a jó rokonoknak weidenecki Jäger József a m. kir. folyam- és tengerhajózási részv. társaság kapitányának f. évi 1910. február hó 10-én este 8 órakor életének 45-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 12-én, d. u 3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint az örök nyugalomnak átadatni, az engesztelő szentmise áldozat ugyanaz nap reggel 7 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Csongrád, 1910. évi február hó 11. Áldás emlékezetére! Özvegy Jäger Józsefné szül. Kocsis Fáni mint neje. Özvegy weidenecki Jäger Sándorné mint édes anyja. Dr. Prém Józsefné szül. weidenecki Jäger Szidónia, weidenecki Jäger Irma, weidenecki Jäger Leona, weidenecki Jäger Sándor, mint testvérek. Dr. Prém József, mint sógor. Maierhoffer Kornélia: férj. weidenecki Jäger Sándorné, mint sógornő.«

— **Névmagyarosítás.** Zicherman Mór helybeli gyümölcs kereskedő nevét belügyministeri engedéllyel „Sugár“-ra változtatta át.

— **A következő gyászjelentést vettük:** »Alulirtak mélyen megilletődve a retentő fájdalom súlyától, elkeseredett szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett anyja, gyermek, illetve testvér özv. Sima Ferencné született Donáth Julianna életének 51-ik, özvegyiségének 6-ik évében, hosszú és nagy béketűréssel szenvedett betegség után, a mai napon reggel 6 órakor csendesesen kiszenvedett. Forrón szeretett kedvesünk kihűlt tetemeit 1910. évi február hó 8-án, délután 1 órakor fogjuk a Csongrád Uri-utcai gyászaházról, Szentesen a ref. egyház szertartásai szerint, a református középtemetőben örök nyugalomra helyezni. Csongrád, 1910. évi február hó 7-én. Áldás, béke, szeretet virasszon porai felett! Édes anyja: Örv. Donáth Istvánné Balogh Sz. Sára. Testvérek: Donáth István nejevel és gyermekeivel. Gyermekai: Sima László és neje Donáth Eszike, Sima Juliska, Sima Andor és jegyese Tury Erzsike, Sima István.«

— **Műkedvelő.** A »Csongrádi Iparosifjusági Egyesület« évenként rendezni szokott nagy műkedvelői előadást a rövid farsang miatt április 3-án fog megtartani.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Felber Istvánné szül. Fehér Rózsa f. hó 8-án pillanatnyi elmezavarában öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Dr. Boér Antal gyors segélyének köszönhető hogy a szerencsétlen fiatal asszony megmenekült a biztos haláltól.

— **Konyha tűz.** Folyó hó 11-én Uj-szászi István házában a konyha menyezete a kéményről tüzet fogott kigyuladt és mintegy 2 centiméter terület elis égett. Jelentést tettek a tűzérőgnek akik a tüzet hamarosan el is nyomták. A kár 150 korona. Biztosítva volt.

— **Maszkák háboruja.** Borzalmas emlékeztető nap lesz Csongrádon a hushagyó kedd, amikor az álarcos csoportok virtuskodó verekedése olyan csatává fajult, melynek egy halottja és több súlyos sebesültje van. A csongrádi derék csendőrség kipuhította a tetteseket és előzetes letartóztatásba helyezte. A szomorú esetről a következőket vetük F. hó 8-án a Bukrosparton elhuzódó Urbán-uton hushagyó kedden farsangi álarcos és jelmezes alakok jártak a tanyai nép szórakoztatására. Körülbelül négy-öt óra tájban az álarcosok tarka-barka csoportja csengő-bongó muzsikaszóval, éktelen lármával, a legvidámabb hangulatban vonult föl. Amikor

jelzéssel dugaszolt kis üvegekbe töltött Pasztorizált savanya mentes **Maláta tápsört** tart raktáron

HUSLÄNDER JENŐ sör főraktára.

Házi fogyasztásra **szoptató anyák** és lábadozó betegek táplálására (orvosi tekintélyek által ajánlva).

Közkivánatra,

alkonyodott, egyik-másik legényt a szilajása olyan heccelődésre ragadta, amely előbb goromba szóváltásra, majd ütlegelekre szolgáltatót okot. Így többek között bőven osztották a potonokat egy Hevesi nevű fiúnak, akinek az édesanyja, Hevesi Istvánné Veres Ágnes ötvenkét éves asszony a védelmére kelt. A támadók közül a huszonkét éves Csuros István látta, hogy Hevesiné ellene ingerli a farsangolókat, dühében a botjával oly vad erővel sújtott Hevesiné fejére, hogy a szerencsétlen asszony repedt koponyával, holtan terült el a földön. Csuros Istvánt erre agyon akarták verni, de a két öccse: József és Mátyás a védelmére keltek. Azonban pórul jártak. A két fiatalabb Csurost, akik kevésbé elszánt legények, mint a véreskezű István bátyjuk, alaposan leszurkálták. A két Csuros-fut veszélyes sérüléseikkel vitték el a harctérről. Azok között, akik a Csuros familia kiirtására törekedtek, a legádázabb ellenség volt Kocsis József, egy harminchat éves, családos ember, aki vad indián módjára vagdalkozott a hatalmas bicskájával s ő mártogatta meg a gyilkot a Csuros-gyerekek testében is. A csatának sok még a sebesültje, akik eltagadják sérüléseiket. A tetteseket Deszpoth járási őrmester vezetésével Oláh Péter és Péter Zsigmond nyomozták ki. — Folyó hó 10-én nagy részvételt temették, a maszaháboru szerencsétlen áldozatát, Hevesi Istvánné Veres Ágnes, akinek azért kellett meghalnia, mert nem tudta szó nélkül nézni, hogyan verik a Csuros-gyereket az ő egyetlen fiát.

— **Nyilvános köszönet.** A Cs. Ip. K. E. által 1910. évi február hó 6-án rendezett III. fillérestélyen mely alkalommal a szereplő tagok, főképen Minik Ninuska, Blázsik Annuska, Bálint Ferenc, Pásztai Albert és Mándoki Ferenc valósággal ragyogtatták tehetségüket a magán- és párosjelenetek találó előadásával, kiérdemelték a zsufozásig megtelt terem hálás közönségének szünni nem akaró tapsait. Ezen fillérestélyen felülfizettek: Eke István, N. N. 1—1 koronát, Pásztai Albert, Keck Mihály, Minik Lajos, Zubek Sándor, N. N. 50—50 fillért, Borbás Terike 40 fillért, Borbás Imre 20 fillért, Palásti Antal, Pitrik Sándor, Náfrádi József 10—10 fillért, mely nemes szívű adományokért hálás köszönetet mond a Cs. Ip. K. E.

— **Az idej sorokás.** Bécsből jelentik, hogy a hadügyi kormány egyelőre semmi intézkedést sem tervez az idej sorozás ügyében. Az osztrák parlament elé is csak február végén terjesztik az ujoncjavaslatokat, Magyarországon pedig szintén elég ha a képviselőház július vagy augusztus hónapban tárgyalja is az ujoncjavaslatokat, mert az ujoncoknak csak októberben kell bevonulniuk. Arra az esetre, ha október elején még nem vonulhatnak be az ujoncok, az utolsó évüket most szolgáló katonákat szolgálatra vissza fogják tartani az év végéig, az év végéig pedig pottartalékosokat hívnak be.

— **A csongrádmezei főispánság.** Mindenki arról beszél, hogyha ez a kérdés merül föl, ki lesz a csongrádmezei főispán. Kombinálnak, találgatnak. Tényleg azonban eddig még nem lett senki. Dr. Kelemen Béla lemondott ugyanis de még föl nem mentették annak akik ebből arra következtettek, hogy lesem mondott talán. Annál inkább, mert a megyét lemondásáról hivatalosan nem értesítette. A főispán lemondását azonban elkell hinnünk, minthogy biztos értesülésünk szerint a somló-vásárhelyi választókerületben Kossuth-párti programmal a jelöltséget már el is fogadta.

— **Népszerű felolvasások.** A »Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület« február hó 6-án felolvasásainak derekához ért, n. i. után tervezett 12 felolvasásából hatot már megtartott. Az előadásokat eddig 359 személy hallgatta. Egy előadásra tehát átlag 61 személy esik. Ma d. u. 5 órakor Boronkay Sándor állami tanító az »udvarról és kertről« tart

felolvasást, Minik Jolánka és Kovács Franciska szavalnak.

— **Ahová nem kerül orvos.** Szegvár községében újból rendszeresítették a községi másodorvosi állást, amelyre megis hirdették a pályázatot. A pályázati határidő letelt és — egyetlen egy orvos sem pályásott az állásra. Szegváron a közegészségügyi szolgálat ellátása ma egészen gazdátlan. A község orvosa, Boros Jakab dr. egészsége helyreállítása végett már huzamosabb ideje távol van, kivüle más letépült orvos nincs a községben, úgy hogy hetek óta Csák Béla dr. szentesi orvos jár át időközönként Szegvárra, hogy a nála ilyen alkalommal jelentkezőket gyógykezelje. Minthogy a meghirdetett pályázat meddő maradt, valószínű hogy az alispán fog egy évre hivatalból helyettesít kinevezni, ha ugyan erre is kerül vállalkozó.

— **Megszökött a segédjével.** Berecki Sándor asztalos mester még Hmezővásárhelyen járt a kis fia szemét megvizsgáltatni, addig fetesége az íróasztalban lévő 300 korona kész pénzt és egyéb értékes tárgyakat magához véve, Juhász nevű segédjével megszökött és Orosháza felé vonzott. Lehet, hogy mire a pénz elfogy akkorra kiábrándul és bűnbánólag visszatér a családjához.

— **A csongrádi jótékony négyelet,** mint minden évben, úgy most is ideális és valóban dicsérendő tevékenységet fejtett ki alaptökéjének gyarapítása s így az elhagyottak, a munkanélküli, a keresetképtelen szegények felszólalása céljából midőn február 5-én fényesen sikerült hangversenyt rendezett. A legnagyobb dicséret illeti Dr. Szarka Mihályné urnót, aki az egész hangversenyt összehozta és annak sikere érdekében fáradhatatlan buzgolkodott. A „hangverseny“ kitünően sikerült. Egyik szám jobb volt mint a másik, a melódramának úgy a szavaltat mint zongorajátéka igen jól volt. Előbbit Turcsányi Etelka, utóbbit Kalmár Illés mutatta be. A darab előadása közben bemutatott élőképák gyönyörűek voltak. Szt. Erzsébet igazán élénk varázsolta személyesítője s az angyalokkara mintha az égből szállott volna Szűz Máriával a földre, hogy áldást hintsenek a négyelet elhagyottainak. — Kitűnő volt a Sikari Kovács Ilonka zongorajátéka, a Brunnhuber Mariska és Kalmár Illés énekszámja és igen jó volt a „Féltékenység“ című bohózat szereplőinek játéka is. A közönség többször lelkesen tapsolt, így adván kifejezését tetszésének, a négyelet elnöksége pedig lapunk útján őszinte köszönetét és elismerését fejezi ki az összes szereplőknek úgy a jegyek eladása körül buzgolkodott Draskovics Dezsőné, Mészáros Sándorné, Tekulics Sándorné és Vári Teréz urnóknak is. A mulatságon felülfizettek: Faragó Antal és Porubszky József 10—10 kor., Dr. Bóér Antal 8 kor., Farkas Ignác (Kocsikémé), Rosenberg Ede, Dr. Szarka Mihály 6—6 kor., Forgó József, Dr. Rásonyi Papp Pál 5—5 kor., Dr. Vida Sándor, Szóke Pál, Dr. Buk Herman, Boér Jakab, Goda Antal 4—4 kor., Bana Henrik 3 kor., Dr. Dékány Béla, Óser Ltpót, Klein Lajos, Szokoly József, Rásonyi Papp Gedeon (Szolnok), Fehér Ignác, Mihálovics Iván, Pollák József (Makó), Kalmár Béla, Bloch Adolf, Géci Géza, Mészáros Sándor 2—2 kor., Farkas Dezső, Mahler Péter, Rásonyi Papp István, özv. Sordovány Jánosné, Kámfner Vilmos, Kincel Vencel, Deák Péter Sövényhézy Antal, Pesthy Lehel 1—1 koronát.

— **Vetőmag beszerzése.** Mint értesülünk, új terméű lucernából az idén közel sincs annyi, amennyi szükséges. Sok felől fognak azért olyat ajánlani, mely régi manggal és értéktelen Turkesztánival lesz keverve. Répamagból a szükségletnek alig termelt 1/3-ad része Hogy mi mindent fognak megpróbálni csiraképes, fajazonos répamag gyanánt eladni a gazdáknak, arról sokat lehetne írni. Ily körülmények között óriási fontossága van a védekezésnek, mely első zorban abból áll, hogy ne induljanak a látszólagos alacson árak után, hanem ügyeljenek az áru minőségére. Ugyanis a magas árak minden esetre arra készítetnek egyes mag-elárusítókat, hogy régi, csiraképtelen mag hozzákeverésével alacsonyabbra szállítsák le az árt s így természetesen az értéket is, miáltal olcsóbb árakat szabhatnak. Ezért ajánljuk, hogy gazdáink az idén a legmesszebbmenő garanciát kössék ki úgy gazdasági, mint kerti magvak bevásárlásánál s különösen a külföldi cégektől követeljük, hogy szavatoljanak a magyar mezőrendőrségi törvények szerint, különben nem lehet tőlük kártérítést kapni. Hogy azonban eleje vételessék a sok kelemetlenségnek és súlyos károknak legajánlósabb hazai céget igénybe venni

mint p. o. a közkedvelt M a u t h n e r Ödön cs. és kir. udvari magkereskedését Budapesten, mely cég becsületben áll fenn már 36 éve és különbee is be van igazolva, hdgy a M a u t h n e r-féle magvak a legjobbak és azokban még soha senki sem csalatkozott.

— **Uj fogműterem** Hirschfeld Bertalan fogtechnikés, ki már mintegy 3 hónap óta városungban időzik, engedve a közönség kérésének, csnggrádi tartozkodását február végéig meghoszabbította, kit ez uton is ajánlunk a közönség figyelmébe. Lakása Just Gyula-utca 1 szám.

— **Még három üstökös.** A Halley-féle, meg az előzőr Johannesburgban (Dél-amerika) látott 1910. A. nevű üstökösön kívül még háromnak az eljöttét lehet az idénre biztosan elvárni. Közöttük a Tempel II. nevű az első, amelyet 1773-ban fedeztek föl, a körüljártának az ideje valamivel több, mint öt és egynegyed év és februárban esik legközelebb a Naphoz. A másodikat Covest fedezte fel 1851-ben. Keringésének az ideje hetedfél esztendő és szeptemberben kerül legközelebb a Naphoz. A harmadik a Tempel I. Ezt Tempel hat évvel fedezte föl a róla elnevezett másik üstökös előtt. Ennek a keringési ideje körülbelül meg egyezik az Arest-félével és novemberben jut legközelebb a Naphoz. Baillaud a francia tudományos akadémián nemrég tudatta, hogy a Tempel II. üstökösét már megfigyelték valahol.

1222/1910. sz.

Hirdetmény.

Értesitem az adófizető közönséget, hogy a vármegyei utadó és községi pótdadók első negyedévi részlete a folyó hó 15-én esedékes, felhívom ennél fogva mindazokat akik ezen első negyedévi részlet kifizetését elmulasztották, valamint azokat, akik a vármegyei utadó és községi pótdadóban ármentesítő társulat kölcsön törlesztésekben a mult évi hátralékot ki nem fizették, hogy ezen fizetési kötelezettségeiknek nyolc nap alatt annál is inkább eleget tegyenek, mert ellenkező esetben ellenük végrehajtási eljárás fog meginditani.

Csongrád, 1910. február 11.

Kovács jegyző.

Eladó ház

Toth Pál Farkas Fohász-utca 5-ik számú háza. (a szőlőhegyi ártezi kuthoz negyedik) szabad kézből, kedvező föltételek mellett eladó. Értekezni lehet ugyanot a tulajdonossal.

Csongrád községben lemondás folytán megüresedett kerületi munkás biztosító pénztári orvosi állás betöltése tárgyában

Hirdetmény.

A szegedi kerületi munkásbiztosító pénztár közhírré teszi, hogy Csongrádon Dr. Lambergor Manó orvos ur lemondása folytán a f. évi február hó 15. napján megüresedett pénztári kezelő orvosi állás Dr. Róth Sándor jelenleg Széplaki körorvos ur személyével töltötte be.

Hogy azonban Dr. Róth Sándor orvos ur ezen állását csak f. évi március hó 1-én foglalja el, azért felhívjuk a pénztárnak biztosított tagjait és igény jogosult hozzá tartozóit, hogy betegség esetén ugyanis gyógykezeltetés végett f. évi február hó 15-től február 28-ig terjedőleg a Csongrádon működő hatóságai orvosok bármelyikéhez forduljanak.

Mihelyt az ujjonnan megválasztott Dr. Róth Sándor orvos ur ez állását elfoglalja a pénztár tagjai és ezek hozzátartozói betegsük esetén egyedül nevezett orvos urat vehetik igényben. Mert ezen időn tul a nem pénztári orvos igénybevitelről felmerülő költségek beigazoit sürgős szükségességét kivéve, az 1907 XIX. t.-c. 59 §. utolsó bekezdése és az országos pénztár alapszabályainak 49 §-értelmében nem tehetik.

Szegeden, a Szegedi Kerületi Munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1910. február hó 10-én tartott üléséből.

Kálmán Dezső

igazgató.

Zeisler Mór

h. elnök.

332/1910. sz.

A csongrádi járás főszolgabírájától.
Pályázati hirdetemény.

Csongrád nagyközségben lemondás folytán megüresedett 1800 korona évi törzsfizetéssel, 200 kor. évi lakbérrel javadalmazott s életfogytiglan váasztandó községi mérnöki állásra pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 10. §-ában előirt minősítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozsám 1910. február 24 napjának d. u. 5 órájáig nyujtsák be. A választás Csongrád község közházánál február hó 25 napján ejtetik meg.

Csongrád, 1910. február 2.

Dr Csues János
főszolgabíró.

581/1910 sz.

Hirdetemény.

Csongrád községi iskola-alap tulajdonát képező Justh Gyula-utcai ovodai 234 □ öl kiterjedésű telek a rajta lévő épületekkel nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

Az árverés a II-ik jegyző irodájában 1910. évi február hó 21-én (hétfőn) délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Kikiáltási ár 4000 kor. Bántpénz 400 kor.

Csongrád, 1910. február hó 10-én.

Kovács jegyző.

39/kgy. 1910. sz.

Hirdetemény.

Csongrád község képviselőtestülete tájékoztat akarván szerezni a tekintetben, hogy a rendezett tanácsú várossá leendő átalakulást a községi birtokosok és lakosok azon része kívánja-e, amely együttvéve Csongrád község összes egyenes állami adójának felénél nagyobb összeget fizeti, felhívja a közönséget, miszerint a törvényben előirt ezen kiváncsolomnak megfelelő előintézkedéshez képest a rendezett ténés felállítására vonatkozó nyilatkozatunkat illetőleg jelen hirdetemény keltétől számított 90 nap alatt a pénztári (számtiszt) hivatalban jelenkezzenek és ott az ezen nyilatkozatot magukban foglaló iveket aláírásaikkal lássák el.

Kijelentvén a képviselőtestület, hogy ezen határozat megfelelő esetben is az elrendelt összeírás fogantatandó lesz.

Csongrád, 1910. február 11.

Községi előjáróság.**Soha többet!**

nem változtatom a szappanom, mert amióta a Bergman Steckenpferd „Lilomtejszappan“ (édjegy Steckenpferd) von Bergmaenn & comp Teischen a E. használatba vettem, amely szappan a gyógyszerzappanok közül a szeplő ellen a legjobb, az archbör ápolására pedig páratlan. — Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban, drogériákban és parfüm üzletekben.

Szép keresetre tehetnek szert

nők, kik házi munkájuk közepette, vagy egész nap

csipkehorgolással

foglalkozni óhajtának. Bővebb felvilágosítást nyujt levélbeli megkeresésre **STERN ARMINNÉ** Branyicskán.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában, főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási

mikrobiumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszu avasodást, a szájbüzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztító szer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka

Menthol fogszippan. Kapható gyógytárakban és drogériákban. Ára 1 kor. Kapható Csongrádon **Barna Henrik** gyógyszer-tárban.

Ház eladás vagy esetleg bérbeadás.

Turi Jánosnének Szőlőhegyi-utca 5. számú háza, amely áll 3 szoba, 1 konyha, 3 kamra és hozzávaló padlás, szabad kézből eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. — A lakás bármilyen üzletnek is megfelel. Értékőzni lehet a tulajdonossal bármikor.

TÖRLEY
PÉCSŐ.**Értesítés.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem; maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferenczférfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-felét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-felét** fogadjunk el!**PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!!!**

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

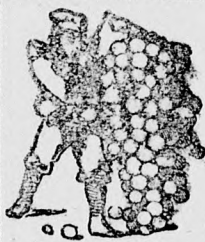
A felvétel áll: egy drb 20 éves csercsapos kifogástalanul dusan termő töke, 32 fűrt, egy dr 4 éves szőlővesszős töke 168 fűrt és 11 drb, egy sorban levő 4 éves

szőlővesszős töke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind itt vétettek fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szöbetegetés kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője tőben soha meg nem fagy bora elsőrendű és rendkívül bortermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akatja megszerezni, az csak a **NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“** vesszőt vegye. A **DELAWARE** szőlő bővebb leírását, termésének kir. közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványoktól és lúgasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos **GÓLY** posta, távirta és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: **Gaspari Frigyes**, **Medgyes**, 68. sz. (Nagyküküllő-megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szómint írásbellel bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem igen t. vevőimet, hogy **megboldogult férjem óra-, ékszer-, és varrógép üzletét továbbra is főtartom** és kérem, hogy pártfogásukban megtartani sziveskedjenek.

Bátorkodom még fölkérni igen t. vevőimet, hogy **fizetési részleteiket ezentúl alulirt címre küldeni** sziveskedjenek.

A legszebb ékszereket, a legjobb varrógépeket, gramofonokat továbbra is raktáron tartom s igen t. csongrádi vevőimnek a **legnagyobb kedvezményt** nyujtom.

B. pártfogó ukat ismételve kérve maradok tisztelettel

özv. **Felsenburg Benedekné**
Szentés.